

N:o 71.

Ank. till Riksd. Kansli d. 25 April 1870 kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, angående beviljande åt Storbritanniske undersåtarne Audley C. Gosling och Hugh C. Smith af vissa förmåner i och för jernvägsanläggning mellan Frövi och Ludvika.

(R. A.)

Uti ofvanberörda, till Stats-Utskottet remitterade nådiga Proposition (införd under N:o 31 i första samlingen af Bihanget till Riksdagens Protokoll) har Kongl. Maj:t tillkännagifvit, det Kongl. Maj:t genom nådig resolution af den 22 nästlidne September, uppå derom gjord underdånig ansökan af Storbritanniske undersåtarne Audley C. Gosling och Hugh C. Smith, beviljat bemälda Gosling och Smith rättighet att i förening med andra personer anlägga en för gods- och persontrafik afsedd jernväg från Frövi station på Köping—Hult-banan förbi staden Linde genom Ramsbergs och Nya Kopparbergs socknar öfver Grängsberget till Ludvika station på Wessman—Barkens jernväg och densamma till allmänt trafikerande emot afgift upplåta samt att, efter gällande lag och författningar, till sig lösa och med eganderätt besitta enskilde personer och korporationer tillhörig jord, som för jernvägsanläggningen pröfvades nödig; hvarjemte Kongl. Maj:t förklarar sig vilja, såvida här nedan omförmälda deposition fullgjordes, till Riksdagen aflåta nådig Proposition om beviljande åt Gosling och Smith af följande ytterligare förmåner, nemligen: dels att erhålla upplåtelse af den för jernvägsanläggningen erforderliga, Kronan tillhöriga jord utan annan kostnad än att, hvad anginge boställsjord eller annan åt enskild person upplåten kronojord, ersättning därför bör lemnas i enlighet med hvad gällande expropriationslag derom stadgar; dels ock att för anläggningen

kostnadsfritt begagna sådana å Kronans egor belägna kalk- och stenbrott, som kunna vara disponibla.

För tillgodonjutande af här ofvan omförmälda förmåner har Kongl. Maj:t dock stadgat följande vilkor:

1:o) att jernvägen skall byggas enligt plan och ritningar, som underställas Kongl. Maj:ts pröfning och godkännande, samt, i afseende å radier af kurvor, lutningar, banvallens bredd, skenors vigt per fot i längd och andra tekniska detaljer, så konstrueras, att jernvägen till styrka och säkerhet blifver fullt jemförlig med de jernvägar, som inom landet redan äro af särskilda bolag anlagda;

2:o) att arbetet, sedan planen blifvit af Kongl. Maj:t godkänd, skall påbörjas sednast den 1 Oktober 1870 samt, jemväl hvad trafikmateriel angår, fullbordas så tidigt, att jernvägen den 1 Oktober 1873 kan för trafik öppnas;

3:o) att jernvägen eller någon del deraf icke må för allmän trafik öppnas förr än genom besigtning af myndighet, som Kongl. Maj:t förordnar, utrönt blifvit, att arbetet är så omsorgsfullt utfördt och att trafikmaterielen finnes i så godt skick, att de trafikerandes säkerhet må anses betryggad.

4:o) att Kongl. Kungörelsen den 21 Oktober 1864, angående vissa bestämmelser i fråga om begagnande och underhåll af enskilda bolags för allmän trafik upplåtna jernvägar, skall vara tillämplig på ifrågavarande jernväg, och att densannas egare skola för all framtid vara underkastade Statens kontroll i afseende å jernvägens underhållande samt skyldige att verkställa de förbättringar, som för nödig säkerhet kunna föreskrifvas, vid äfventyr att jernvägstrafiken kan inställas intilldess sådan föreskrift blifvit fullgjord;

5:o) att afgifter för trafiken icke må sättas högre än de för andra enskilda bolag tillhöriga jernvägar högst medgifna; och att taxa å nämnda afgifter skall underställas Kongl. Maj:ts pröfning och godkännande;

6:o) att jernvägens egare skola vara skyldige att på jernvägen fortskaffa trupper och allmänna posten samt ombesörja alla andra för Kronans eller det allmännas räkning ifrågakommande personal- och varutransporter emot den ersättning, som, enligt gällande bestämmelser, utgår för dylika transporter å andra enskilda jernvägar i riket;

7:o) att jernvägens egare uti alla mål emellan Svenska staten eller enskilda Svenska medborgare å ena och jernvägsegarne å andra sidan skola lyda under Svensk domstol och vara underkastade Svensk lag; att för jernvägsbyggnadens och den blifvande trafikens förvaltning alltid skall finnas en i Sverige bosatt styresman eller styrelse, som är försedd

med jernvägsegarnes fullmakt att i alla förekommande fall föra deras talan; samt att underrättelse om styresmannens bostad eller styrelsens säte, innan anläggningen börjas och sedermera årligen, skall i allmänna tidningarne införas, allt vid äfventyr att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Örebro län skall ega att, uppå anmälan, förordna ombud, som med laga verkan svarar å jernvägens egares vägnar;

8:o) att Gosling och Smith sednast den 1 April innevarande år till Kongl. Maj:t inlemnade bevis, att de, till säkerhet för fullgörandet af nu stadgade vilkor för koncession till jernvägsanläggningen, hos Sveriges Riksbank deponerat penningar eller värdepapper, som kunna af Kongl. Maj:t godkännas, till belopp af tvåhundra tusen Riksdaler Riksmünt;

9:o) att koncessionen till jernvägsanläggningen skall anses förverkad, i händelse den i nästföregående punkt stadgade deposition icke behörigen fullgöres eller arbetet icke, enligt vederbörande kronofogdes bevis, som till Kongl. Maj:t ingifves, påbörjas inom den i punkten 2:o) här ofvan bestämda tid; att Gosling och Smith eller deras rättsinnehafvare i sistnämnda fall jemväl skola hafva till Svenska statskassan förverkat en fjerdedel af det deponerade beloppet, men ega hos Riksbanken återlyfta återstående tre fjerdedelar deraf; att hela det deponerade beloppet skall tillfalla statskassan, om arbetet, ehuru i rätt tid påbörjadt, likväl icke å utsatt tid är i allo fullbordadt eller afvikelse från den fastställda planen skett, så att åsyftad trygghet eller ändamålsenlighet derigenom förminsats, samt att, om Gosling och Smith icke före den 1 Oktober 1874 fullborda den del af banan, som, vid besigtning enligt tredje punkten kan finnas återstå, eller rätta dervid anmärkta felaktigheter, Kongl. Maj:t må för egarnes räkning försälja jernvägen med tillbehör i befintligt skick, med rättighet för köparen att åtnjuta de åt förre egarne tillförsäkrade fördelar, men med skyldighet att inom viss tid fullborda banan;

10:o) att Svenska statsverket eger, om särskilda omständigheter dertill föranleda, inlösa jernvägen med allt tillbehör, dock ej förr än tjugo år förflutit från det jernvägen i sin helhet för allmän trafik öppnats; och att för sådant fall i löseskilling skall erläggas ett belopp, som, efter fem procent, gifver en årlig ränta, motsvarande, om lösningsanspråket väckes tidigare än fyratio år efter det banan för trafik öppnades, två gånger, men, om lösningsanspråket sednare väckes, en och en half gång beloppet af den nettoinkomst banan, enligt hvad dess egare kunna tillförlitligen ådagalägga, under de tio nästföregående åren i medeltal årligen lemnat; skolandet, om egarne ej vilja eller kunna tillförlitligen styrka beloppet af den nettoinkomst, hvarefter löseskillingen bör beräknas, densamma sålunda bestämmas att, sedan egendomen blifvit värderad

af fem gode män, utaf hvilka Kongl. Maj:t väljer två och jernvägens egare två, samt de fyra sålunda valde tillkalla den femte, det af desse gode män fastställda värde, om lösningsanspråket är väckt mellan tjuugu och fyratio år efter det jernvägen öppnats, fördubblas, men, om lösningsanspråket är sednare väckt, förhöjes med femtio procent.

Och har Kongl. Maj:t, efter det den föreskrifna depositionen i Riksbanken numera blifvit fullgjord och utsigt derigenom beredd att utan särskild kostnad för statsverket vinna de fördelar af en jernvägsanläggning i förevarande riktning, hvilka länge varit föremål för ortens önsknigar, i nåder föreslagit Riksdagen att bevilja Gosling och Smith rättighet att, så vida de vilkor, under hvilka koncession till jernvägsanläggningen blifvit meddelad, af dem fullgöras, dels erhålla upplåtelse af den för jernvägsanläggningen erforderliga, Kronan tillhöriga jord, utan annan kostnad än att, hvad angår boställsjord eller annan åt enskild person upplåten kronojord, ersättning därför bör lemnas i enlighet med hvad nådiga Förordningen den 14 April 1866 derom stadgar, dels ock för anläggningen kostnadsfritt begagna sådana å Kronans egor belägna kalk- och stenbrott, som kunna vara disponibla.

Efter tagen kännedom af hvad sålunda förekommit får Utskottet, med afseende å de uti den Kongl. Propositionen anförda förhållanden, tillstyrka

att Riksdagen måtte bifalla hvad Kongl. Maj:t i ofvanberörda hänseende behagat föreslå.

Stockholm den 25 April 1870.

På Stats-Utskottets vägnar:

ARVID FR:SON POSSE.

N:o 72.

Ank. till Riksd. Kansli d. 25 April 1870, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt fråga om Kamereraren i Riksgäldskontoret G. C. Norlings öfverflyttande på Riksgäldskontorets pensionsstat.
(R. A.)

Hos Stats-Utskottet hafva Fullmäktige i Riksgäldskontoret, uti skrifvelse af den 13 sistlidne Mars anmält, att nuvarande innehafvaren